
13 2017_B&W_00205 Raadsbrief Steenwijkerland Schoon - informeren**Samenstelling:**

Aanwezig:

de heer R. Bats; de heer O. Akkerman; de heer W. Brus; mevrouw H.J. Frantzen-Boeve; de heer D. Oosterveen; mevrouw D. Cazemier

Informatienota

Inleiding*Zwerfafval en illegale dumpingen*

Zwerfafval en illegale dumpingen. Vaak worden ze in één adem genoemd. Maar het zijn twee verschillende 'vormen' van afval. Zwerfafval is al het afval dat op straat of in de natuur rondslingert. Het is daar bewust of onbewust door mensen weggegooid, achtergelaten of beland op plekken die daar niet voor bestemd zijn. Zwerfafval bestaat vooral uit sigarettenpeuken, kauwgom en verpakkingen, zoals blikjes en plastic flesjes. Een illegale dumping is bewust achtergelaten afval. Bekende voorbeelden van illegale dumpingen zijn koelkasten, bankstellen en vuilniszakken in de berm.

Kernboodschap*Zwerfafval*

Op het gebied van zwerfafval zijn vele initiatieven en projecten om dit tegen te gaan. Hieronder worden ze, één voor één, kort benoemd. De totale kosten van deze initiatieven worden grotendeels gedekt voor de zwerfafvalvergoeding van Nedvang. Voor 2017 is deze vergoeding vastgesteld op ruim € 1 per inwoner.

Zwerfvuilprogramma Mooi Schoon

Mooi Schoon is het gezamenlijke zwerfvuilprogramma van de 18 deelnemende ROVA-gemeenten. Mooi Schoon is gericht op duurzame gedragsverandering bij en participatie van inwoners op het gebied van zwerfvuil. Het programma bestaat uit twee lijnen, te weten:

- voorkomen van zwerfvuil (door educatie, voorlichting en bewuste/onbewuste gedragsbeïnvloeding en gedragsverandering, en maatregelen in de openbare ruimte)
- tegengaan van zwerfvuil (faciliteren wanneer er tóch zwerfvuil ligt).

In Steenwijkerland zijn een aantal 'hotspots' aangewezen, dit zijn de locaties waar het meeste zwerfafval voorkomt. Deze hotspots worden frequent geschouwd. Op basis van de resultaten van de schouw worden, als het nodig is, verschillende maatregelen ingezet om zwerfafval te voorkomen (zie

hieronder, o.a. greenteams en de Glutton). Het budget voor Mooi Schoon is € 48.000 en wordt gedekt door de zwerfafvalvergoeding van Nedvang.

Zwerfvuilstofzuiger

Per februari 2018 wordt de Glutton, een zwerfvuilstofzuiger, drie dagen per week in Steenwijkerland ingezet. Deze elektrische, geluidsarme en milieuvriendelijke stofzuiger is ontwikkeld om zwerfvuil op onder andere stoepen, in steegjes en op pleinen op te zuigen. De inzet van de Glutton is onderdeel van het programma Mooi Schoon.

Basis+

Onderdeel van de opdracht 'onderhoud van de openbare ruimte' aan de NoordWestGroep is het opruimen van zwerfafval in het groen en op straat. De schoonheidsgraad van de openbare ruimte wordt tweewekelijks, steeds op andere locaties, gemonitord. De schouwresultaten op het onderdeel afval scoren telkens basis+ (ruime voldoende).

Zes actieve greenteams

In Steenwijk zijn zes greenteams actief. Georganiseerd vanuit een vereniging of school gaan (twee)wekelijks een aantal vrijwilligers de wijken in om zwerfafval op te ruimen. Als gemeente faciliteren wij de teams met materiaal en halen we het verzamelde afval op. Als tegenprestatie ontvangen de teams een kleine financiële bijdrage of een kaartje voor bijvoorbeeld het zwembad of de bioscoop. Het budget voor het faciliteren van deze greenteams is € 4.000.

Landelijke verkiezing schoonste winkelgebied

In de zomer van 2017 heeft Steenwijkerland met drie winkelgebieden (centrum Steenwijk, Steenwijkerdiep en centrum Vollenhove) meegedaan met verkiezing schoonste winkelgebied. De gemiddelde schoonscore van de Nederlandse winkelgebieden is een 6,95. De winkelcentra in Steenwijkerland scoren gezamenlijk een 7,06. Bij de verkiezing is aan bezoekers gevraagd hoe zij de schoonheidsgraad van het gebied ervaren en is door een onafhankelijke partij geschouwd.

Illegale dumpingen

Een illegale dumping is een bewuste actie. Een koelkast of monitor verlies je niet per ongeluk. Op het illegaal storten van (grof) huishoudelijk afval staat een boete. Dat is de reden waarom bij elke overtreding geprobeerd wordt de eigenaar te achterhalen. Elektrische apparaten kunnen gratis ingeleverd kunnen worden bij het afvalbrengstation of bij de leverancier/winkelier. Ook de kringloopbedrijven zijn blij met de oude, herbruikbare spullen.

Het tegen gaan van illegale dumpingen is lastig. Meer dan ontmoedigen (boetes), snel en adequaat opruimen en communicatie over de juiste mogelijkheden kunnen we helaas niet doen.

Het aantal dumpingen wordt bijgehouden. De totale kosten voor het ophalen, afvoeren en storten hiervan in 2016 bedroegen € 13.275. Het jaar 2017 laat globaal hetzelfde beeld zien. Omgerekend betekent dit ca. € 0,67 per aansluiting.

Gratis storten grof (huishoudelijk) afval

Momenteel kunnen inwoners in Steenwijkerland tegen betaling grof (huishoudelijk) afval storten. Een deel van de fracties is gratis (o.a. chemisch afval, elektrische apparaten, glas, piepschuim, textiel en oud papier en karton en twee keer per jaar grof tuinafval). Inwoners van Steenwijkerland storten gemiddeld 7 kilo grof restafval per jaar.

Het introduceren van een gratis regeling voor het storten van grof (huishoudelijk) afval betekent een omvangrijke systeemwijziging, waarmee de huidige scheidingsresultaten (deels) teniet gedaan worden. Het landelijke VANG-doel van minder dan 30 kg restafval per inwoner in 2025 komt met zo'n regeling in gevaar.

Wij hebben als basisprincipe gekozen voor de scheiding van afval en grondstoffen en voor het beleidskader diftar met omgekeerd inzamelen. Dit betekent dat de vervuiler de 'eigen' vervuiling zelf moet betalen en dat de inwoners zoveel mogelijk gefaciliteerd worden op grondstoffen (circulaire economie). Dit past binnen de duurzaamheidsambitie die wij als gemeente hebben uitgesproken.

Het introduceren van een gratis regeling voor grofvuil staat hier haaks op. De geschatte meerkosten die hieruit voortvloeien bedragen ongeveer € 35 tot € 40 per aansluiting. In deze meerkosten is rekening gehouden met de verwerkingskosten van de extra afval- en grondstofstromen op het brengstation, de aanpassing van het huidige milieubringstation plus extra inzet van personeel, inkomstenderving vanwege minder aanbiedingen bij ondergrondse containers en de desinvestering in diftar.

Deze kosten staan wat ons betreft niet in verhouding tot de kosten die gemaakt worden voor het opruimen van zwerfafval en illegale dumpingen.

Consequenties voor de gemeente

De huidige werkwijze wordt voortgezet.

Communicatie

Communiceren over grondstoffen en afval is belangrijk. Dit blijven wij daarom ook doen.

Vervolg

De huidige werkwijze wordt voortgezet.

Besluit

Beslispunt 1

kennis te nemen van deze informatienota over Steenwijkerland schoon.

Beslispunt 2

de gemeenteraad deze informatienota toe te sturen.